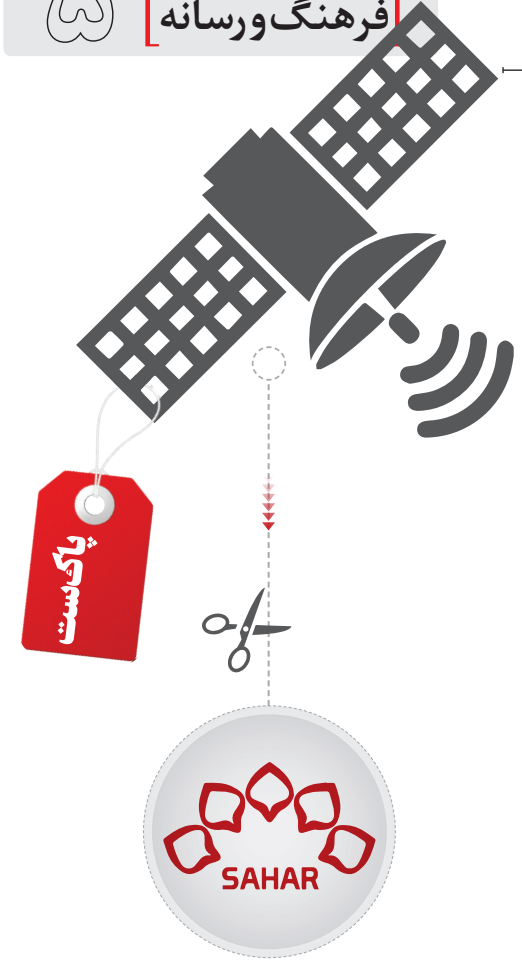

پرونده «وطن امروز» درباره عواقب قطع پخش شبکه‌های برون مرزی به خاطر انباشت بدهی در گفت‌وگو با ۲ کارشناس مطرح رسانه

جیب‌های خالی

الکتونز

عباس اسماعیل گل: مدتی پیش بود که قطع پخش شبکه الکتونز توسط شرکت ماهواره‌های یوتل‌ست و همچنین قطع پخش شبکه سحر از روی ماهواره پاک‌ست به دلیل بدهی‌های انباشته سازمان صداوسیما به این شرکت‌های ماهواره‌ای خبرساز شد. با این اتفاق دسترسی مخاطبان در کشورهای عربی آسیا و شمال آفریقا به شبکه الکتونز و صدا میلیون مخاطب به شبکه سحر اردویی در منطقه شبه‌قاره قطع شده است. پخش شبکه عرب‌زبان بین‌المللی الکتونز روی ماهواره یوتل‌ست، امکان دسترسی مخاطبان در کشورهای عربی در غرب آسیا و شمال آفریقا را به برنامه‌های این شبکه فراهم می‌کرد که حدود یک ماه است با توقف پخش آن روی ماهواره یوتل‌ست، این شبکه در

حوزه عربی غرب آسیا و شمال آفریقا قابل دریافت نیست. اما بد نیست بدانید الکتونز شبکه عرب‌زبان جمهوری اسلامی برای کشورهای عربی است که از سال ۸۴ تاکنون در حوزه ترویج معارف و سبک زندگی اسلامی و در قالب یک شبکه عمومی فعالیت داشته و مورد توجه و اقبال مخاطبان در کشورهای عربی بوده است؛ شبکه‌های عمومی و ۲۴ ساعته که در همه حوزه‌های سرگرمی، معارفی، سیاسی، سبک زندگی و... برنامه دارد و با شعار «خانواده سالم» فعالیت می‌کند. این شبکه برنامه‌های متنوع برای مخاطبان منطقه‌ای خود پخش می‌کند و از محبوبیت قابل توجهی هم در بسیاری از کشورهای عربی برخوردار است. الکتونز که از سابقه پخش چنددهه‌ای برخوردار است تا سال ۸۴ به عنوان شبکه سحر

عربی فعالیت می‌کرد و از آن زمان، با افزایش برنامه‌ها و تبدیل آن به یک شبکه ۲۴ ساعته مستقل، تحت عنوان «الکتونز» به فعالیت خود ادامه داد. شبکه الکتونز بویژه در کشورهای عراق، عربستان، لبنان، بحرین و نیز کشورهای شمال آفریقا مخاطبان فراوانی را جذب کرده است. در این مدت یک ماه نته‌ها اخباری مبنی بر تلاش مسئولان دولتی برای حل مشکل و تامین ارز این شبکه‌ها منتشر نشد، بلکه خبرهای ناگواری مبنی بر قطع سایر شبکه‌های برون مرزی صداوسیما به خاطر انباشت بدهی‌های ارزی به شرکت‌های ماهواره‌ای منتشر شد که با تخصیص نیافتن بودجه ارزی از سوی دولت به رسانه ملی، این روند می‌تواند شدت بیشتری یابد. در واقع باید گفت همه این موارد به خاطر کمبود منابع

مالی است؛ منابعی که قاعدتا باید از سوی دولت به رسانه ملی تزریق شود که متأسفانه با تعلل مسئولان مربوط، پخش برنامه‌های شبکه‌های مختلف برون مرزی یکی پس از دیگری متوقف می‌شود. اصل ماجرا اما حکایت از لج و لجبازی دارد! از سوی مسئولان دولت و مسئولان اجرایی تصمیم‌گیرنده مدعی‌اند بخشی از بودجه صداوسیما را در این باره تخصیص داده‌اند و مشکلات مالی صداوسیما به خاطر عدم همکاری مسئولان رسانه ملی با دستگاه نظارتی دولتی به وجود آمده است اما از سوی دیگر، مسئولان صداوسیما با رد این ادعا اسناد و مدارکی ارائه می‌دهند که حکایت از عدم تخصیص بودجه ارزی آنها بویژه در ۲ سال گذشته دارد. به دلیل عدم تخصیص بودجه ارزی از سوی دولت به رسانه ملی که همواره

در سالین گذشته رخ داده، بدهی‌های خارجی صداوسیما در دفاتر خارجی و شبکه‌های برون مرزی به حدود ۹۰ میلیون دلار رسیده است. اما نکته‌ای که فارغ از این هیاهو باید در اولویت توجه قرار گیرد، به خطر افتادن منافع جمهوری اسلامی ایران در پی توقف پخش شبکه‌های استراتژیک برون مرزی برای مخاطبان خارجی است؛ شبکه‌هایی که در دوران حساس با تولید و پخش برنامه‌های مختلف، بازویی مهم برای حضور در جنگ نرم برابر دشمنان محسوب می‌شوند که با این اوصاف دست‌های شبکه‌های برون مرزی بیش از همیشه خالی تر شده است. به همین بهانه «وطن امروز» با ۲ کارشناس سرشناس عرصه رسانه بین‌الملل درباره اهمیت و جایگاه شبکه‌های برون مرزی ایران در منطقه گفت‌وگو کرده است.

ریخت‌وپاش‌های لاکچری آمریکایی‌ها برای نفوذ رسانه‌ای در خاورمیانه

الهام‌شعی، مدیر مرکز تحقیقات راهبردی عراق در گفت‌وگو با «وطن امروز» تشریح کرد

تقویت شبکه‌های ایرانی نظیر العالم، الکتونز و آی فیلم عربی برای مردم عراق است. اگر خوشبینانه هم نگاه کنیم، باید ناآگاهی و غفلت را علل اصلی اتفاقات اخیر برای شبکه‌های برون مرزی صداوسیما دانست که به دلیل عدم تخصیص و تزییق بودجه منجر به قطع پخش ماهواره‌ای برخی از این شبکه‌ها شد. به همین منظور با دکتر محمدصادق الهام‌شعی، مدیر مرکز تحقیقات راهبردی عراق در بغداد به گفت‌وگو نشستیم.

در یک سال اخیر کشورهای عربی بویژه عراق عرصه فعالیت‌های گسترده شبکه‌های محلی و بین‌المللی بوده است که نتیجه آن نیز در تحولات خیابانی و سقوط دولت عبدالمهدی دیده شد. در چنین شرایطی خوب است نگاهی به ماهیت برخی شبکه‌های عربی یا مرتبط با غرب داشته باشیم. این نوشتار ضمن اینکه نظر یک کارشناس مطرح عرب را درباره رسانه‌های عرب‌زبان ایرانی و غربی فعال در فضای عراق جویا می‌شود، به یک حقیقت مهم اشاره می‌کند که لزوم

■ به عنوان نخستین سؤال بفرمایید فعالیت شبکه الکتونز را طی سال‌های اخیر چگونه ارزیابی می‌کنید؟
شبکه الکتونز که قبلاً آن را با عنوان کانال اول شبکه سحر می‌شناختیم، برنامه‌های عقیدتی و دینی خوبی به زبان عربی تهیه می‌کند؛ شبکه‌ای که می‌توانم از آن به عنوان شبکه مجاهدان، شبکه انقلاب اسلامی، شبکه وحی و شبکه اسلام یاد کنم. الکتونز رسانه‌ای است که می‌تواند ارتباط میان جمهوری اسلامی و مردم عراق و سایر ملت‌های عربی و اسلامی را برقرار کند و در واقع پل ارتباطی مسلمانان منطقه است. الکتونز شبکه‌ای است که برنامه‌های ارزشمندی تهیه و پخش می‌کند و حاوی نظرات فقها، علمای اسلام، شخصیت‌های فرهنگی و تحلیلگران سیاسی است. این رسانه به معنای حقیقی کلمه به مقابله علیه دسیسه‌های آمریکا می‌پردازد و اقدامات خطرناک آنها را افشا می‌کند.

■ به عنوان نخستین سؤال بفرمایید فعالیت شبکه الکتونز را طی سال‌های اخیر چگونه ارزیابی می‌کنید؟
شبکه الکتونز که قبلاً آن را با عنوان کانال اول شبکه سحر می‌شناختیم، برنامه‌های عقیدتی و دینی خوبی به زبان عربی تهیه می‌کند؛ شبکه‌ای که می‌توانم از آن به عنوان شبکه مجاهدان، شبکه انقلاب اسلامی، شبکه وحی و شبکه اسلام یاد کنم. الکتونز رسانه‌ای است که می‌تواند ارتباط میان جمهوری اسلامی و مردم عراق و سایر ملت‌های عربی و اسلامی را برقرار کند و در واقع پل ارتباطی مسلمانان منطقه است. الکتونز شبکه‌ای است که برنامه‌های ارزشمندی تهیه و پخش می‌کند و حاوی نظرات فقها، علمای اسلام، شخصیت‌های فرهنگی و تحلیلگران سیاسی است. این رسانه به معنای حقیقی کلمه به مقابله علیه دسیسه‌های آمریکا می‌پردازد و اقدامات خطرناک آنها را افشا می‌کند.

■ به عنوان نخستین سؤال بفرمایید فعالیت شبکه الکتونز را طی سال‌های اخیر چگونه ارزیابی می‌کنید؟
شبکه الکتونز که قبلاً آن را با عنوان کانال اول شبکه سحر می‌شناختیم، برنامه‌های عقیدتی و دینی خوبی به زبان عربی تهیه می‌کند؛ شبکه‌ای که می‌توانم از آن به عنوان شبکه مجاهدان، شبکه انقلاب اسلامی، شبکه وحی و شبکه اسلام یاد کنم. الکتونز رسانه‌ای است که می‌تواند ارتباط میان جمهوری اسلامی و مردم عراق و سایر ملت‌های عربی و اسلامی را برقرار کند و در واقع پل ارتباطی مسلمانان منطقه است. الکتونز شبکه‌ای است که برنامه‌های ارزشمندی تهیه و پخش می‌کند و حاوی نظرات فقها، علمای اسلام، شخصیت‌های فرهنگی و تحلیلگران سیاسی است. این رسانه به معنای حقیقی کلمه به مقابله علیه دسیسه‌های آمریکا می‌پردازد و اقدامات خطرناک آنها را افشا می‌کند.

■ به عنوان نخستین سؤال بفرمایید فعالیت شبکه الکتونز را طی سال‌های اخیر چگونه ارزیابی می‌کنید؟
شبکه الکتونز که قبلاً آن را با عنوان کانال اول شبکه سحر می‌شناختیم، برنامه‌های عقیدتی و دینی خوبی به زبان عربی تهیه می‌کند؛ شبکه‌ای که می‌توانم از آن به عنوان شبکه مجاهدان، شبکه انقلاب اسلامی، شبکه وحی و شبکه اسلام یاد کنم. الکتونز رسانه‌ای است که می‌تواند ارتباط میان جمهوری اسلامی و مردم عراق و سایر ملت‌های عربی و اسلامی را برقرار کند و در واقع پل ارتباطی مسلمانان منطقه است. الکتونز شبکه‌ای است که برنامه‌های ارزشمندی تهیه و پخش می‌کند و حاوی نظرات فقها، علمای اسلام، شخصیت‌های فرهنگی و تحلیلگران سیاسی است. این رسانه به معنای حقیقی کلمه به مقابله علیه دسیسه‌های آمریکا می‌پردازد و اقدامات خطرناک آنها را افشا می‌کند.

با شرایط فعلی، فعالیت شبکه‌های برون مرزی شبیه معجزه است

دانشیار دانشگاه تهران در گفت‌وگو با «وطن امروز»:

مسعود فکری، رئیس مرکز زبان عربی دانشگاه امام صادق (ع)، مدیر گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه تهران و مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

■ شبکه‌های برون مرزی همچون «الکتونز» چه تأثیری به عنوان زبان گویای ایران در ارتباط با کشورهای عربی و اسلامی دارند؟
می‌دانیم کشورهای همسایه غرب و جنوب ایران، عرب‌زبان هستند و مشترکات فراوان دینی و فرهنگی با ایران دارند. همچنین در استان‌های جنوبی کشور ما نیز اقوام عرب‌زبان بسیاری زندگی می‌کنند. بر همین اساس شبکه الکتونز در سال‌های اخیر توانسته با این جمعیت کثیر در غرب آسیا و شمال آفریقا ارتباط برقرار کند به گونه‌ای که بسیاری از شهروندان کشورهای عربی برنامه‌های این تلویزیون مانند فیلم و سریال، گفت‌وگوها و... را با ذائقه خود مناسب می‌بینند.

■ البته در این میان از اهمیت ترویجی این شبکه‌ها نیز نباید به آسانی گذشت.
در حال حاضر مخاطبان بسیاری شیفته مبانی اسلامی خوب هستند و باید برای ملت‌های مسلمان برنامه‌های معارف انقلابی، عزت‌آور، حرکت‌بخش و جنبش‌آفرین را تولید و پخش کنیم. در حقیقت اگر به این مهم همت نگماریم، عرصه را به دشمن واگذار کرده‌ایم. به بیان دیگر چنانچه شبکه‌های خوبی مانند الکتونز را حفظ نکنیم، در اصل به معنی پذیرش شکست است.

■ فعالیت شبکه‌های برون مرزی بویژه الکتونز آ بی می‌تواند به تقویت محور مقاومت در منطقه به سود ایران باری رساند؟
ایران نقطه قوت، امید و پشتیبان فرهنگی و سیاسی برای عناصر انقلابی محور مقاومت است. تا زمانی که چراغ رسانه‌های پشتیبان روشن باشد، آنها می‌توانند دلگرم و امیدوار باشند. اگر این چراغ خاموش شود، این منبع حمایت و پشت‌گرمی نیز از میان می‌رود.

■ مدتی است به علت انباشت بدهی به برخی شرکت‌های ماهواره‌ای، سیگنال شبکه‌های الکتونز و «العالم» در برخی مناطق به مشکل بر خورده است؛ رفع نشدن این مشکل چه تبعاتی برای کنشروان دارد؟
نبود شبکه‌های برون مرزی ایرانی مثل الکتونز، العالم و... این تصور را ایجاد می‌کند که جمهوری اسلامی در لاک خود فرو رفته و دیگر از مقاومت حمایت نخواهد کرد. بنابراین رسانه می‌تواند در شکل‌دهی و هدایت افکار عمومی محور مقاومت در کشورهای مختلف نقش بسیار بزرگی داشته باشد. روشن است که یکی از ابزارهای مهم در جنگ نرم همان رسانه‌ها هستند. شاید بدون تردید بتوان گفت رسانه در جهت‌دهی افکار عمومی و سپس جریان‌سازی در جهان نقشی اساسی دارد.

■ مسعود فکری، رئیس مرکز زبان عربی دانشگاه امام صادق (ع)، مدیر گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه تهران و مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

■ مدتی است به علت انباشت بدهی به برخی شرکت‌های ماهواره‌ای، سیگنال شبکه‌های الکتونز و «العالم» در برخی مناطق به مشکل بر خورده است؛ رفع نشدن این مشکل چه تبعاتی برای کنشروان دارد؟

■ مدتی است به علت انباشت بدهی به برخی شرکت‌های ماهواره‌ای، سیگنال شبکه‌های الکتونز و «العالم» در برخی مناطق به مشکل بر خورده است؛ رفع نشدن این مشکل چه تبعاتی برای کنشروان دارد؟